

PRESSEMEDDELELSE fra EU's Narkotika-agentur i Lissabon

OVER EN HALV MILLION EUROPÆERE ER NU I SUBSTITUTIONSBEHANDLING Stor stigning i tilbuddene om behandling for opiatafhængighed, men fordelingen er stadig ulige

(24.11.2005, LISSABON) Det samlede antal klienter, der modtager substitutionsbehandling i Europa, har nu passeret den halve million, siger **EU's narkotikaagentur (EONN)** i dag i sin **Årsberetning om narkotikasituationen i Den Europæiske Union for 2005**, som fremlægges i Bruxelles.

Efter en syvdobbel stigning i løbet af de sidste 10 år, siger agenturet, at mindst 530 000 klienter nu modtager substitutionsbehandling i 28 lande (**EU-25, Norge, Bulgarien og Rumænien**), enten gennem specialiserede behandlingscentre eller alment praktiserende læger. Og det anslås, at et sted mellem en fjerdedel og halvdelen af dem med opiatproblemer i Europa nu kan modtage denne form for behandling.

Men, siges det i beretningen, mulighederne for at få substitutionsbehandling varierer meget i Europa, især mellem de tidligere **EU-15-lande** og de **nye medlemsstater** og **fremtidige ansøgerlande**. Ifølge tallene, som kom frem i dag, tegner de **10 nye medlemsstater, Bulgarien og Rumænien** sig kun for godt 1% af de klienter, der er i substitutionsbehandling i Europa.

Substitutionsbehandling har vist sig at være effektiv til at forbedre sundhedstilstanden hos dem, der har opiatproblemer. Den kan også spille en vigtig rolle ved at mindske spredningen af HIV. Manglen på behandlingskapacitet i visse **medlemsstater**, understreges det i beretningen, giver derfor 'anledning til bekymring'.

Buprenorfin – et stadig mere almindeligt terapeutisk valg

Metadon er det lægemiddel, der i Europa oftest receptudskrives til behandling af opiatafhængighed, idet ca. 80% af dem, der er i substitutionsbehandling får en recept på metadon (over 90%, hvis det sker i specialiserede behandlingscentre). Ikke desto mindre fremgår det af beretningen i dag, at der i de seneste år er kommet et større udbud af behandlingsmuligheder, så klinikerne bedre kan dække klienternes behov.

Med særligt fokus på buprenorfin rapporterer **EONN**, at 18 ud af 28 lande nu anvender dette lægemiddel til substitutionsbehandling, et stadig mere almindeligt valg siden midten af 1990'erne. I dag modtager næsten 20% af klienterne i substitutionsbehandling buprenorfin (¹), selv om brugen af dette middel varierer betydeligt mellem landene.

I **Den Tjekkiske Republik, Frankrig, Finland og Sverige** for eksempel modtog over 60% af klienterne i substitutionsbehandling buprenorfin i 2003, selv om dette middel andre steder kun anvendes i beskedent eller meget begrænset omfang.

Ved udgangen af 2004 rapporterede alle tidligere **EU-15-lande**, at de anvendte buprenorfin-behandling enten til langsigtet opiatsubstitution eller til afvænnning. Blandt de **10 nye EU-medlemsstater** er buprenorfin-behandling kun almindelig i **Den Tjekkiske Republik** (se ovenfor), hvor flere klienter nu modtager behandling med dette lægemiddel end med metadon.

Mulighed for misbrug

Den farmakologiske virkning af buprenorphin kan bevirke, at det er et relativt ikke-attraktivt lægemiddel at sende ud på det sorte marked, forklares det i beretningen. Ikke desto mindre er der stadig mulighed for at misbruge buprenorphin, og visse lande har rapporteret om tegn på ikke-terapeutisk brug.

Når buprenorphin kombineres med andre stoffer såsom alkohol, benzodiazepiner, barbiturater og beroligende midler, kan der forekomme alvorlige interaktioner, herunder overdosis. Dødsfald som følge af brug af lægemidlet er dog fortsat meget sjældne, muligvis fordi det tolereres i relativt høje doser.

Misbrug og omdirigering (*diversion*) rapporteres for det meste, hvor den terapeutiske anvendelse er stor (f.eks. **Frankrig, Finland**), eller hvor der er nem adgang til lægemidlet via recepter og apoteker. Beretningen understreger i denne forbindelse behovet for 'foranstaltninger med henblik på at mindske omdirigering og misbrug' af buprenorphin.

Behandling af andre stofproblemer fortsat begrænset

Trods udvidelsen af substitutionsbehandlingen for opiatafhængighed er behandlingen af andre former for stofbrug fortsat begrænset, advarer **EONN** i dag.

'Der synes imidlertid generelt ikke at være særlig mange behandlingsmuligheder for personer med kokainproblemer' fastslås det i beretningen, og der er ikke noget 'solidt europæisk dokumentationsgrundlag til støtte for udviklingen af behandlingstilbud på dette område'.

Tilsvarende er det kun nogle lande – **Danmark, Tyskland, Grækenland, Frankrig, Nederlandene, Østrig og Sverige** – som tilbyder specielt skræddersyede behandlingstilbud til problematiske cannabis-brugere, trods en stigende efterspørgsel efter at blive behandlet for dette stof. Som helhed er sådanne specialiserede behandlingsmuligheder underudviklede i Europa, og der er kun ringe forståelse for problematiske cannabis-brugeres behov.

EONN's direktør Wolfgang Götz har følgende kommentar til undersøgelsesresultaterne: 'I de sidste 10 år har vi set, at tilbuddene om substitutionsbehandling i Europa er kraftigt forøget for dem med opiatproblemer. Selv om vi hilser dette velkomment, må vi erkende, at der stadig er behov for yderligere investeringer. Vi må ikke glemme, at vores overordnede mål er at sikre, at behandlingsmulighederne er til rådighed for *alle* dem, som har behov for det, uanset hvor de bor, og hvilket stof de bruger'.

Noter

Yderligere oplysninger om *Årsberetningen* for 2005 og alle hertil knyttede produkter kan ses på <http://annualreport.emcdda.eu.int>

(¹) Se Udvalgte temaer – Buprenorphin: praksis med hensyn til behandling, misbrug og medicinering, figur 4.